

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu
 Pedagogika resocjalizacyjna z socjoterapią
 Studia I stopnia

Przedmiot: Psychologia kliniczna		Kod przedmiotu:	
Przedmiot w języku angielskim:			
Grupy szczegółowych efektów kształcenia:			
Typ przedmiotu/modułu:		obowiązkowy	obieralny
Rok: III	Semestr: piąty		
Rodzaje zajęć i liczba godzin:			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne
Wykład	15		
Ćwiczenia	30		
Liczba punktów ECTS:	3		

Cel przedmiotu	
C1	Zgromadzenia i poszerzenia wiedzy na temat postaci, przyczyn i uwarunkowań zaburzonego zachowania człowieka.
C2	Pokazanie mechanizmów powstawania zaburzeń.
C3	Zapoznanie z klasyfikacją, zakresem leczenia i formami pomocy psychologicznej.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza z zakresu psychologii ogólnej i rozwojowej

Efekty kształcenia	
W zakresie wiedzy:	
EKW1	Ma podstawową wiedzę na temat zaburzeń rozwoju człowieka i ich konsekwencji dla funkcjonowania psychicznego i społecznego jednostki w aspekcie rozwojowym
EKW2	Posiada elementarną wiedzę dotyczącą zaburzeń w komunikacji interpersonalnej z jednostkami niedostosowanymi społecznie, pacjentami z wybranymi jednostkami nozologicznymi (m.in. anoreksją i bulimią, całościowymi zaburzeniami rozwoju)
W zakresie umiejętności:	
EKU1	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych i wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów zachowania młodzieży nieprzystosowanej społecznie
EKU2	Posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na dokonanie analizy przypadku – dokonanie prostych diagnoz resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych, uwzględniających psychologiczne koncepcje człowieka; Potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywać kierunki dalszych działań
W zakresie kompetencji społecznych:	
EKK1	Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy z jednostkami zagrożonymi niesodostosowaniem społecznym i niedostosowanymi społecznie

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Psychologia kliniczna – pojęcie, zadania, subdyscypliny. Kryteria zdrowia i choroby. Praktyka psychologiczna – problemy	2
W2	Klasyfikacje zaburzeń – kryteria, systemy; zaburzenia wczesnodziecięce, ich specyfika, objawy i możliwe kategorie zaburzeń	2
W3	Czynniki społeczne w genezie zaburzeń, ich możliwa obecność w rodzinie, szkole, środowisku rówieśniczym. Patomechanizmy wyzwalające i zapewniające ich trwałą obecność	2
W4	Zaburzenia ujawniane na terenie szkoły. Dzieci ryzyka złego przystosowania do warunków szkolnych; przyczyny trudności i niepowodzeń w nauce	2
W5	Neuropsychologia jako subdyscyplina psychologii klinicznej. Problematyka. Rodzaj zaburzeń i objawy ogniskowych uszkodzeń mózgu	2

W6	Przykłady przejawów nieprawidłowego rozwoju zdeterminowanego czynnikami biologicznymi – konsekwencje psychologiczne zaburzeń genetycznych oraz uszkodzeń organicznych	2
W7	Suicydologia. Zamachy samobójcze dorosłych i młodzieży – przyczyny. Kryteria ułatwiające ocenę ryzyka samobójstwa, interwencja kryzysowa	2
W8	Profilaktyka i działania terapeutyczne- możliwości i ograniczenia	1
	Suma godzin:	15
Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Czynniki psychogenne w genezie zaburzeń. Sytuacje trudne – stres, frustracja. Kryzys. Krytyczne wydarzenia życiowe. Lęk – rodzaje, konsekwencje dla rozwoju (choroby psychosomatyczne, reakcje na chorobę)	2
ĆW2	Czynniki biologiczne w genezie zaburzeń rozwoju. Rodzaj czynników biologicznych, czas zadziałania a skutki. Zaburzenia o podłożu organicznym – klasyfikacja, przykłady, analiza objawów (ogniskowe, uogólnione)	2
ĆW3	Modele nieprawidłowego rozwoju. Struktura i dynamika zaburzeń; zależność od fazy rozwojowej na przykładzie okresu dojrzewania (kryzys tożsamości)	2
ĆW4	Zaburzenia wycinkowe, parcjalne; przykłady; konsekwencje. Trudności i niepowodzenia w nauce, nieprzystosowanie szkolne	2
ĆW5	Psychosomatyka. Somatopsychologia. Czynniki psychogenne w genezie chorób. Psychiczne skutki chorób, wpływ na rozwój i stan psychiczny. Reakcje na przewlekłą chorobę	2
ĆW6	Diagnoza w psychologii klinicznej – modele (nozologiczny, funkcjonalny, psychospołeczny; diagnoza różnicowa, funkcjonalna, interakcyjna), struktura	2
ĆW7	Postawy diagnosty jako źródła trafnej i błędnej diagnozy (rodzaje błędów w działalności diagnostyczno-terapeutycznej). Diagnoza dynamiczna i statyczna; metody diagnozy	2
ĆW8	Czynniki determinujące zaburzenia zachowania i zaburzenia psychiczne jednostki. Biologiczne, psychospołeczne i socjokulturowe przyczyny zaburzeń	2
ĆW9	Stres jako przyczyna zaburzeń zachowania. Pojęcie stresu psychosomatycznego, konsekwencje stresu. Mechanizmy obronne. Modele chorób psychosomatycznych	2
ĆW10	Lęki i zaburzenia nerwicowe. Pojęcie nerwicy. Etiologia i mechanizmy nerwicowe. Rodzaje nerwic	2
ĆW11	Psychozy endogenne, egzogenne i reaktywne. Zaburzenie procesów poznawczych, emocji, intelektu i działania w psychozach. Klasyfikacja psychoz	2
ĆW12	Uzależnienie od alkoholu. Przyczyny uzależnienia. Fazy rozwoju choroby alkoholowej. Psychofizyczne skutki uzależnienia	2
ĆW13	Zaburzenia osobowości. Mechanizmy powstawania zaburzeń. Klasyfikacja zaburzeń osobowości. Etiologia	2
ĆW14	Zaburzenia odżywiania. Anoreksja, bulimia – etiologia, przebieg i leczenie	2
ĆW15	Pomoc psychologiczna. Rodzaje oddziaływań psychoterapeutycznych w zależności od celu, teorii, stopnia dyrektywności; środki wykorzystywane w toku oddziaływań terapeutycznych	2
	Suma godzin:	30

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Dyskusja
M2	Pokaz (prezentacja multimedialna)
M3	Analiza tekstów z dyskusją
M4	Film dydaktyczny
M5	Wykład
SD1	Teksty drukowane
SD2	Zestaw komputerowy
SD3	Prezentacje multimedialne
SD4	Film

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Aktywność podczas zajęć
F2	Przygotowanie do zajęć
F3	Pisemna praca zaliczeniowa
Ocenianie podsumowujące	
P1	Kolokwia sprawdzające (ćwiczenia)
P2	Egzamin pisemny (wykład)

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	5
Przygotowanie się do zajęć	10
Praca własna studenta	10
Przygotowanie się do kolokwium sprawdzającego i egzaminu pisemnego	10
Przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	10
Suma	90
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu/modułu	3

Literatura podstawowa	
1	Kępiński A., <i>Psychopatie</i> , Kraków 2007.
2	Lazarus A.A., Colman A.M., <i>Psychopatologia</i> , Poznań 2001.
3	Radziwiłłowicz W., Sumiła A., <i>Psychopatologia okresu dorastania: wybrane zagadnienia</i> , Kraków 2006.
4	Seligman M.E.P., Walker E.F., Rosenhan D.L., <i>Psychopatologia</i> , Poznań 2003.
5	Sęk H., <i>Psychologia kliniczna</i> , Warszawa 2005, t. 1-2.
Literatura uzupełniająca	
1	Aleksandrowicz J., <i>Zaburzenia nerwicowe</i> , Warszawa 1998, 23-95.
2	Carson R.C., Butcher J., Mineka S., <i>Psychologia zaburzeń</i> , Gdańsk 2003, t. I, rozdz. 4, 9, 10, 12.
3	Goldstein E., <i>Zaburzenia z pogranicza. Modele i techniki kliniczne</i> , Gdańsk 2003.
4	Jakubik A., <i>Zaburzenia osobowości</i> , Warszawa 1995, s. 50-82.
5	Meyer R., <i>Psychopatologia</i> , Warszawa 2003.
6	Pospiszyl K., <i>Psychopatia</i> , Warszawa 1992.
7	Rosenhan D.I., Seligman E.P., <i>Psychopatologia</i> , Warszawa 2003, rozdz. 7 (zaburzenia nastroju), rozdz. 10 (schizofrenia), rozdz. 14 (alkoholizm).
8	Rydzyski Z., <i>Psychiatria – podręcznik dla psychologów</i> , Warszawa 2000.
9	Sęk H. (red), <i>Spółeczna psychologia kliniczna</i> , Warszawa 1993.
10	Sęk H., <i>Wprowadzenie do psychologii klinicznej</i> , Warszawa 2001.

Macierz efektów kształcenia										
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania

EKW1	K_W05	+++	S_W04	+++			C1-C3	W1-W8 ĆW1-ĆW15	M1-M5, SD1-SD4	F1-F3 P1,P2
EKW2	K_W08	++	S_W07	++			C1-C3	W1-W8 ĆW1-ĆW15	M1-M5, SD1-SD4	F1-F3 P1,P2
EKU1	K_U02	++	S_U02	++			C1-C3	W1-W8 ĆW1-ĆW15	M1-M5, SD1-SD4	F1-F3 P1,P2
EKU2	K_U05	++	S_U05	++			C1-C3	W1-W8 ĆW1-ĆW15	M1-M5, SD1-SD4	F1-F3 P1,P2
EKK1	K_K04	+	S_K04	+			C1-C3	W1-W8 ĆW1-ĆW15	M1-M5, SD1-SD4	F1-F3 P1,P2

Formy oceny – szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	<ul style="list-style-type: none"> nie ma podstawowej wiedzy na temat zaburzeń rozwoju człowieka i ich konsekwencji dla funkcjonowania psychicznego i społecznego; nie potrafi w praktyce wykorzystywać wiedzy z zakresu psychologii klinicznej, ani w celu analizowania i interpretowania podstawowych problemów edukacyjnych i wychowawczych, ani w celu dokonania analizy przypadku; nie jest świadomy znaczenia zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny.
Na ocenę 3 (dst)	<ul style="list-style-type: none"> ma podstawową wiedzę na temat zaburzeń rozwoju człowieka i ich konsekwencji dla funkcjonowania psychicznego i społecznego jednostki w aspekcie rozwojowym; posiada elementarną wiedzę dotyczącą zaburzeń w komunikacji interpersonalnej z jednostkami niedostosowanymi społecznie; potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii klinicznej w celu analizowania i interpretowania podstawowych problemów edukacyjnych i wychowawczych; posiada umiejętności badawcze pozwalające na dokonanie analizy przypadku; jest świadomy znaczenia zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy z jednostkami zagrożonymi niedostosowaniem społecznym i niedostosowanymi społecznie.
Na ocenę 3+ (dst+)	<ul style="list-style-type: none"> ma podstawową wiedzę na temat zaburzeń rozwoju człowieka i ich konsekwencji dla funkcjonowania psychicznego i społecznego jednostki w aspekcie rozwojowym; posiada elementarną wiedzę dotyczącą zaburzeń w komunikacji interpersonalnej z jednostkami niedostosowanymi społecznie oraz z wybranymi jednostkami nozologicznymi; potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii klinicznej w celu analizowania i interpretowania podstawowych problemów edukacyjnych i wychowawczych; posiada umiejętności badawcze pozwalające na dokonanie analizy przypadku, wysnuć wnioski oraz dokonanie prostej prognozy pozytywnej i negatywnej; jest świadomy znaczenia zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy z jednostkami zagrożonymi niedostosowaniem społecznym i niedostosowanymi społecznie.
Na ocenę 4 (db)	<ul style="list-style-type: none"> ma wiedzę na temat zaburzeń rozwoju człowieka i ich konsekwencji dla funkcjonowania psychicznego i społecznego jednostki w aspekcie rozwojowym; posiada rzetelną wiedzę dotyczącą zaburzeń w komunikacji interpersonalnej z jednostkami niedostosowanymi społecznie, pacjentami z wybranymi jednostkami nozologicznymi; potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii klinicznej w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych wychowawczych i opiekuńczych; posiada umiejętności badawcze pozwalające na dokonanie analizy przypadku, potrafi sformułować wnioski oraz wskazywać kierunki dalszych działań; ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy z jednostkami zagrożonymi niedostosowaniem społecznym i niedostosowanymi społecznie.
Na ocenę 4+ (db+)	<ul style="list-style-type: none"> ma rzetelną wiedzę na temat zaburzeń rozwoju człowieka i ich konsekwencji dla funkcjonowania psychicznego i społecznego jednostki w aspekcie rozwojowym; posiada wiedzę dotyczącą zaburzeń w komunikacji interpersonalnej z jednostkami niedostosowanymi społecznie, pacjentami z wybranymi jednostkami nozologicznymi (m.in. anoreksją i bulimią, całościowymi zaburzeniami rozwoju); potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii klinicznej w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych i wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych; posiada umiejętności badawcze pozwalające na dokonanie analizy przypadku – dokonanie prostych diagnoz resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych, potrafi sformułować wnioski, oraz

	<p>wskazywać kierunki dalszych działań;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy z jednostkami zagrożonymi niedostosowaniem społecznym i niedostosowanymi społecznie.
Na ocenę 5 (bdb)	<ul style="list-style-type: none"> • ma ugruntowaną wiedzę na temat zaburzeń rozwoju człowieka i ich konsekwencji dla funkcjonowania psychicznego i społecznego jednostki w aspekcie rozwojowym; • posiada rzetelną wiedzę dotyczącą zaburzeń w komunikacji interpersonalnej z jednostkami niedostosowanymi społecznie, pacjentami z wybranymi jednostkami nozologicznymi (m.in. anoreksją i bulimią, całościowymi zaburzeniami rozwoju); • potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii klinicznej w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych i wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów zachowania młodzieży nieprzystosowanej społecznie; • posiada umiejętności badawcze pozwalające na dokonanie analizy przypadku – dokonanie prostych diagnoz resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych, uwzględniających psychologiczne koncepcje człowieka. Potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywać kierunki dalszych działań; • ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy z jednostkami zagrożonymi niedostosowaniem społecznym i niedostosowanymi społecznie.

Prowadzący zajęcia:	Agata Szabała-Walczuk
Adres e-mail:	a.szabalawalczuk@gmail.com
Jednostka organizacyjna:	Katedra Pedagogiki Instytut Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie